

ZÁKLADNÁ ŠKOLA PRE ŽIAKOV SO SLUCHOVÝM POSTIHNUTÍM

ROVNÍKOVÁ 11, KOŠICE

Školský vzdelávací program
pre žiakov so sluchovým postihnutím
pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie

„Zmysel života je učiť sa a tešiť sa z poznania, že celý život je učenie.“

Mac Lainová

Školský vzdelávací program pre žiakov so sluchovým postihnutím**„Rovnosť šanci k vzdelaniu“**

Stupeň vzdelania	primárne vzdelávanie – prípravný až 4. ročník nižšie sekundárne vzdelávanie – 5. až 9. ročník
Dĺžka štúdia	primárne vzdelávanie – 4 - 5 rokov nižšie sekundárne vzdelávanie – 5 rokov
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna
Predkladateľ	
Názov školy	Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím
Adresa	Rovníková 11, 040 12 Košice
IČO	53943899
Riaditeľ školy	Mgr. Eva Urbanová – poverená RŠ
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Zuzana Špaková, Mgr. Eva Urbanová, Mgr. Jana Valenčáková
Kontakty	<ul style="list-style-type: none">▪ mobil : 0911 380 241 0911 373 221▪ e-mail : zsrovnikova@gmail.com▪ web : www.szsrovnikova.sk
Zriaďovateľ	
Názov	Okresný úrad Košice
Adresa	Komenského 52, 041 26 Košice
Kontakty	055/6001200 fax: 055/6336718

Dátum prerokovania v pedagogickej rade: 02.09.2021

Dátum prerokovania v rade školy: 14.12.2021

Platnosť dokumentu od: 02.09.2021

podpis riaditeľa školy

Platnosť, revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy

1. Všeobecná charakteristika školy

Hlavným poslaním našej školy je výchova a vzdelávanie žiakov so sluchovým postihnutím.

Starostlivosť o žiakov so sluchovým postihnutím v rezorte školstva je súčasťou komplexného diagnostického, liečebného, rehabilitačného, psychologického a výchovnovzdelávacieho pôsobenia. Začína od okamihu podozrenia na prítomnosť sluchového hendikepu a má charakter dlhodobého systematického a komplexného vytvárania podmienok pre optimálny vývin dieťaťa. Smeruje k celkovému rozvoju osobnosti, v súlade s jeho schopnosťami a špecifickými potrebami.

Základná škola pre žiakov so sluchovým postihnutím (ďalej ZŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím) bola rozhodnutím MŠVVaŠ SR č.: 2020/11225:6-A2130 zo dňa 10.11.2020 zaradená do siete škôl a školských zariadení SR. Zriaďovacou listinou č. OÚ-KE-OS1-2021/007353, vydanou Okresným úradom Košice, Komenského 52, Košice dňa 23.08.2021 bola škola zriadená od 01.09.2021.

1.1 Veľkosť školy

Škola patrí do siete škôl pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a sídli v budove, ktorej správcom je Špeciálna základná škola, Rovníková 11, Košice. Budova je situovaná v tichom prostredí v Mestskej časti Košice – Nad jazerom, v okrese Košice IV, neďaleko rieky Hornád. Žiakom je umožnený každodenný prirodzený kontakt s prírodou a škole napĺňanie cieľov v oblasti environmentálnej výchovy. Dostupnosť – spojmi MHD, resp. osobným automobilom až do areálu školy.

V školskom roku 2021/2022 navštevuje školu 12 žiakov v 3 triedach. Triedy sú umiestnené v pavilóne C. Okrem kmeňových učební majú žiaci v rámci výchovnovzdelávacieho procesu možnosť využívať aj odborné učebne – učebňa IKT, ateliér, herňa, pohybové štúdio, školská cvičná kuchynka. Vonkajšie priestory - školský dvor s kvetinovými záhonmi, rozsiahly trávnatý areál s priestorom pre školské ihrisko, výsadbu ovocných a iných stromčekov, vyvýšené záhony na pestovanie zeleniny, oddychová zóna prispievajú k naplneniu výchovnovzdelávacích cieľov školy.

1.2 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci so zdravotným znevýhodnením – rôznym druhom a stupňom sluchového postihnutia.

Sluchové postihnutie považujeme za veľmi závažné postihnutie, ktoré môže významne ovplyvniť rozvoj osobnosti žiaka. Dôležitý je vek, v ktorom došlo k poškodeniu a sluchu a druh a stupeň sluchového postihnutia. Významnú úlohu zohrávajú ďalšie faktory – prístup rodiny k postihnutiu, včasná špeciálnopedagogická starostlivosť a spôsob komunikácie.

Sluchové postihnutie alebo porucha sluchu je čiastočná alebo úplná strata sluchu. Charakterizuje ho obmedzená možnosť vnímania sluchových podnetov, je to všeobecné

označenie pre narušené sluchové vnímanie, teda prijímanie a spracovanie zvukových informácií.

Školu navštevujú žiaci – *nepočujúci, nedoslýchaví a žiaci s kochleárnym implantátom*. Títo žiaci vzhľadom k vážnemu hendikepu si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní (uplatňovaním špeciálnych metód a organizačných foriem práce, s pomocou špeciálnych didaktických prostriedkov, elektroakustických, kompenzačných pomôcok).

Vzdelávame tiež žiakov so sluchovým hendikepom a pridruženým mentálnym postihnutím.

Škola žiakom zabezpečuje ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania, umožňuje vytvoriť kvalitatívne nové prostredie zodpovedajúce potrebám žiakov so sluchovým postihnutím, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

V školskom roku 2021/2022 v škole pracujú pedagogickí zamestnanci, zaradení do kategórií učiteľ, ktorí v úzkej spolupráci s odbornými zamestnancami (špeciálny pedagóg, logopéd, psychológ, surdopéd) v Centre špeciálnopedagogického poradenstva na Bocatiovej 1 v Košiciach, vytvárajú čo najvhodnejšie podmienky efektívnej edukácie žiakov so sluchovým postihnutím.

Pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy, s dôrazom na odbornú špecializáciu – surdopédia a logopédia,
- riadia svoje sebavzdelávanie a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste, ako súčasť kolektívu pedagógov sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce a kooperatívneho riešenia problémov
- priebežne sa vzdelávajú v súlade s Plánom profesijného rozvoja.

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- poverená riaditeľka školy,
- svojimi manažérskymi, organizačnými a pedagogickými schopnosťami vytvára predpoklady fungujúceho, spolupracujúceho, motivovaného pedagogického kolektívu s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- podporuje profesijný rozvoj členov kolektívu a vytvára podmienky pre odborný a osobnostný rast pedagógov.

V rámci **profesijného rozvoja** pedagogických zamestnancov, ktorého cieľom je udržiavanie, obnovovanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti a je prirodzenou súčasťou celoživotného vzdelávania, sa zameriavame na oblasti:

- zvyšovanie kvalifikačných predpokladov (I. a II. atestácia)
- kurzy slovenského posunkového jazyka
- príprava na výkon špecializovaných činností (triedny učiteľ, koordinátor vo výchove,...)
- získanie kľúčových kompetencií pri práci s modernými didaktickými prostriedkami (digitálna gramotnosť) s cieľom modernizácie edukačného procesu s podporou IKT
- využívanie moderných aktivizujúcich metód vo výchove a vzdelávaní sluchovo postihnutých žiakov.

Požiadavky na plán profesijného rozvoja vyplývajú zo zaradenia pedagogických zamestnancov do jednotlivých kariérových stupňov a priamo súvisia so zameraním a potrebami školy, ako aj jednotlivých zamestnancov.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Podmienky prijímania upravuje § 59 - § 61 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a § 7 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Do základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím sa prijímajú žiaci na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa. Dieťa so zdravotným znevýhodnením sa prijíma na základe jeho zdravotného znevýhodnenia zaznamenaného v dokumentácii podľa § 11 ods. 9 písm. a) a b) zákona.

V prípade potreby sa vyžaduje aj odborná lekárska diagnostika (foniater, ORL, neurológ, ...). Na základe výsledkov odborných vyšetrení informujeme zákonného zástupcu o možnostiach vzdelávania.

Žiaci sa prijímajú spravidla do 15.09. v príslušnom školskom roku.

1.5 Dlhodobé projekty

Ako novovzniknutá škola plánujeme reagovať na výzvy MŠVVaŠ SR a zapojiť sa do rozvojových projektov, grantových výziev nadácií, NO, OZ,...

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Priamymi partnermi školy pri výchove a vzdelávaní žiakov sú ich rodičia, resp. zákonní zástupcovia. Bez ich participácie je výchovné pôsobenie zdĺhavejšie a menej efektívne. Preto kladieme veľký dôraz na spoluprácu s rodičmi – pri zabezpečovaní pravidelnej školskej dochádzky, spolupôsobení v rámci edukácie, riešení výchovných problémov, hľadáme stále nové formy spolupráce. Našou snahou je umožniť rodičom pravidelne sa informovať o dosiahnutých výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov, chceme, aby poznali prostredie a podmienky, v akých sa učia ich deti. Snažíme sa o to, aby sa aj oni zapojili podľa svojich možností do života školy.

Nepriamymi partnermi sú inštitúcie, ktoré určujú spoločenské a odborné požiadavky na školu a tiež organizácie, ktoré so školou spolupracujú a pomáhajú jej pri dosahovaní cieľov:

* so zriaďovateľom – **Okresným úradom Košice, odborom školstva** – na úrovni ekonomickej, odbornovo-metodickej, pri činnosti rady školy, pri zabezpečení vzdelávania pedagógov, organizovaní odborných seminárov, metodických dní

* pri dôkladnom diagnostikovaní špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, pri posudzovaní školskej spôsobilosti, pri tvorbe IVVP, pri profesionálnej orientácii a pomoci v oblasti primárnej prevencie intenzívne s - **Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Zuzkin park, Košice a Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva, Bocatiova 1, Košice**

- * s orgánmi štátnej správy a samosprávy – **MMK, ÚPSVaR** – pri zabezpečovaní povinnej školskej dochádzky, poskytovaní dotácií, pracovníkov vypomáhajúcich škole pri bežnej údržbe, s **MÚ MZ pri MČ Košice – Nad jazerom** – mimoriadne bohatá spolupráca zameraná vo veľkej miere na prezentáciu činnosti školy na verejnosti
- s **Mestskou políciou, OO PZ V Košiciach** – pri organizovaní podujatí zameraných na prevenciu sociálno-patologických javov
- * s **Radou školy** ako orgánom školskej samosprávy
- * s občianskym združením **ŠTUMP** – podporuje aktivity zamerané na šport, tvorivosť, um a prácu handicapovaných detí a mládeže a detí zo sociálne znevýhodneného prostredia
- * s Knižnicou pre deti a mládež, pobočkou v KS Iskra
- * s kultúrnymi strediskami, divadlami, environmentálnymi organizáciami, košickou ZOO, športovými klubmi.

1.7 Priestorové a materiálne – technické podmienky školy

- * Škola sídli v budove, ktorej správcom je Špeciálna základná škola, Rovníková 11, Košice. Celú budovu tvoria 4 pavilóny prepojené hlavnou chodbou.
- * Výchovno-vzdelávací proces realizujeme zatiaľ v 3 kmeňových učebniach, v pavilóne „C“, s perspektívou rozšírenia do viacerých učební v ďalších školských rokoch, učebne sú rozdelené na edukačnú časť a relaxačnú zónu. Triedy sú vybavené interaktívnou tabuľou, logopedickým zrkadlom a ďalšími špeciálnymi učebnými pomôckami, ktoré podporujú rozvíjanie komunikačných, reedukačných a kompenzačných kompetencií. Pre žiakov so sluchovým postihnutím je potrebné zabezpečiť aj špeciálne kompenzačné pomôcky, učebnice, v ktorých je implementovaný slovenský posunkový jazyk a pracovné zošity.
- * V rámci výchovnovzdelávacieho procesu máme možnosť využívať odborné učebne
 - učebňa IKT vybavená digitálnou technikou s pripojením na internet, s 13 počítačmi interaktívnou tabuľou a 10 ks tabletmi, využívané v edukácii i v mimovyučovacích aktivitách, rovnako prístup na vzdelávacie portály, s možnosťou využívať digitálny vzdelávací obsah, rôzne vzdelávacie programy využívané v edukačnom procese
 - Herňa – miestnosť určená na relax, vybavená 6 počítačmi, interaktívnou tabuľou, rôznymi spoločenskými hrami, či detskými knihami
 - cvičná kuchynka, stolárska dielňa, krajčíriska dielňa určené na hodiny pracovného vyučovania
 - ateliér – využívaný na hodinách výtvarnej výchovy.
- * V priestoroch átria je zriadená Ekotrieda so záhradným nábytkom, bylinkovou, kvetinovou záhradkou, ovocnými kríkmi. V rámci koncepcie environmentálnej výchovy sa o ňu starajú samotní žiaci a zamestnanci školy. Je využívaná v rámci edukačného procesu na hodinách prvouky, prírodovedy, vlastivedy, výtvarnej výchovy, pracovného vyučovania a mimo vyučovania v školskom klube detí, či záujmových útvaroch.
- * Škola nemá vlastnú telocvičňu, na hodinách telesnej výchovy je využívaný trávnatý areál s niekoľkými preliezkami a lezeckou stenou. Vychádzame z podmienok školy, pri rešpektovaní zdravotného znevýhodnenia a uplatňujeme netradičné druhy športu a pohybové aktivity (inline korčuľovanie, cyklistika, bedminton,...), využívame workoutové ihriská na sídlisku.
- * Pri špeciálnej základnej škole je zriadený školský klub detí, ktorý majú možnosť navštevovať aj žiaci zo ZŠ pre žiakov so sluchovým postihnutím.
- * Každá trieda má svoju šatňu, kde si žiaci odkladajú vrchné ošatenie a prezúvajú sa.

* Žiaci a zamestnanci školy môžu využívať výdajnú školskú jedáleň, zriadenú pri SZŠ Rovníková 11, Košice, dodávateľom stravy je Obchodná akadémia na Polárnej ul. v Košiciach.

1.8 Škola ako životný priestor

Naším cieľom je sústavné budovanie a udržiavanie príjemnej, podnetnej atmosféry medzi žiakmi, ale i žiakmi a zamestnancami školy, našou snahou je vypestovať u všetkých pocit bezpečia v priestoroch školy.

Aby sa žiaci a pedagógovia cítili v škole čo najlepšie, kladieme dôraz na čisté, funkčné a estetické prostredie interiéru - tried, učební, a tiež exteriéru školy - školského dvora, areálu. V celej škole je zabezpečený prístup na internet.

1.9 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

- Pravidelne realizujeme vhodnou a veku primeranou formou poučenie detí/žiacov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, pravidelné školenia zamestnancov školy o BOZP a protipožiarnej ochrane.
- Bezpečnostno-technické služby a protipožiarnu ochranu zabezpečuje Livonec, s. r. o., Košice.
- Primárnou snahou je pôsobiť preventívne proti vzniku úrazov u žiakov ako aj zamestnancov školy. Pravidelne na začiatku školského roka, pred každou akciou a prázdninami sú žiaci poučení o dodržiavaní zásad bezpečnosti a ochrany zdravia.

Pri realizácii výchovnovzdelávacieho procesu kladieme dôraz na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci:

- vhodnú štruktúru pracovného režimu a odpočinku žiakov a učiteľov, vhodný režim vyučovania s rešpektovaním zásad psychohygieny (s ohľadom na vek žiakov, ich zdravotný stav vyplývajúci zo zdravotného znevýhodnenia),
- uplatňované metódy, formy a prístupy vo vzdelávacom procese, zlučovanie žiakov z rôznych ročníkov podľa platnej legislatívy,
- zdravé prostredie učební (tried) a ostatných priestorov školy podľa platných technických a hygienických noriem – dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným žiarením, zodpovedajúca teplota, nehučnosť, čistota, vetranie,
- vybavenie priestorov, rozmiestnenie a primeraná veľkosť školského nábytku, relaxačný kútik v triede,
- v škole je zabezpečený vhodný stravovací a pitný režim žiakov (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov a učiteľov),
- bezpečnosť a ochranu zdravia zaručuje aktívna ochrana žiakov pred úrazmi, dostupnosť prvej pomoci (vybavené lekárnicky, školský zdravotník), vrátane kontaktov na lekára, či iných špecialistov,
- dodržiavanie zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používanie iných škodlivín v budove a celom areáli školy, a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou,
- organizačná štruktúra pracovného dňa žiakov :

- v prípravnom až 4. ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v 5. – 9. ročníku najviac šesť vyučovacích hodín
- vyučovacia hodina trvá 45 minút, poslednú vyučovaciu hodinu (najmä v popoludňajšom vyučovaní) možno skrátiť na 40 minút
- vyučovacie hodiny vzhľadom na psychické osobitosti žiakov môžu byť členené do kratších časových úsekov, dĺžka časových úsekov sa stanovuje individuálne.
- s prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami.

Pri zaistovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov, maximálny počet žiakov na jedného pedagogického zamestnanca počas všetkých v škole realizovaných aktivít je v súlade s platnou legislatívou.

2. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program je vypracovaný pre Základnú školu pre žiakov so sluchovým postihnutím, Rovníková 11, Košice. Vychádza zo Vzdelávacieho programu pre žiakov so sluchovým postihnutím pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie, ktorý vypracoval Štátny pedagogický ústav a ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016-14674/20275:12-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

2.1 Ciele výchovy a vzdelávania

Žiaci so sluchovým postihnutím plnia rovnaké edukačné ciele ako ostatní žiaci základnej školy na primárnom a nižšom strednom stupni vzdelania.

Hlavným cieľom je, aby žiaci so sluchovým postihnutím nadobudli rozvinuté kľúčové kompetencie primerané veku a individuálnym osobitostiam, vyplývajúce z ich sluchového postihnutia.

Všeobecné ciele vzdelávania v jednotlivých vzdelávacích oblastiach a spôsobilosti prispôbujeme individuálnym osobitostiam žiakov so sluchovým postihnutím do takej miery, aby výsledky žiaka zodpovedali profilu absolventa primárneho a nižšieho stredného stupňa vzdelania, s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia.

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím je nadobudnutie primeraných komunikačných kompetencií, osobnostných kvalít, reedukačných

a kompenzačných kompetencií, plnohodnotné vnímanie a prežívanie osobného života, tvorba hodnôt vlastnou cieľavedomou činnosťou.

Získaním primeraných komunikačných, reedukačných a kompenzačných spôsobilostí si žiaci so sluchovým postihnutím rozvinú svoju osobnosť, osvoja si kultúrne hodnoty a vybudujú nezávislú existenciu.

Žiaci s pridruženým mentálnym postihnutím sú vzdelávaní v súlade s obsahom primárneho vzdelávania pre žiakov s mentálnym postihnutím, pričom sa vyučujú predmety špeciálnopedagogickej podpory – komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, slovenský posunkový jazyk, dramatická výchova.

Cieľom vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím na primárnom a nižšom strednom stupni vzdelávania je pripraviť žiakov na vzdelávanie v akejkoľvek strednej škole s prihliadnutím na ich schopnosti a možnosť vykonávať zvolenú profesiu

2.2 Stupeň vzdelania

ISCED 1 – Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy žiak získa primárne vzdelanie. Žiak, ktorý ukončí štvrtý ročník, získa primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení v štvrtom ročníku sa do doložky uvedie : „Žiak/žiaka získal/a primárne vzdelanie.“

ISCED 2 - Úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy žiak získa nižšie stredné vzdelanie poskytované základnou školou. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení sa do doložky uvedie: „Žiak/žiaka získal/a nižšie stredné vzdelanie.“

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím žiak získa primárne vzdelanie. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou. Na vysvedčení v poslednom ročníku sa do doložky uvedie : „Žiak/žiačka získal/a primárne vzdelanie.“

2.3 Profil absolventa

Absolvent primárneho a nižšieho stredného vzdelávania so sluchovým postihnutím má osvojené kľúčové kompetencie (spôsobilosti), ktoré zodpovedajú profilu absolventa primárneho a nižšieho stredného vzdelávania s prihliadnutím na druh a stupeň jeho sluchového postihnutia.

V oblasti **sociálnych komunikačných kompetencií** (spôsobilostí) absolvent nižšieho stredného stupňa vzdelania, s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia

- dokáže primerane komunikovať v slovenskom a anglickom jazyku,
- dokáže primerane svojim potrebám komunikovať v slovenskom posunkovom jazyku.

V ďalších oblastiach absolvent primárneho a nižšieho stredného stupňa vzdelania s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia má osvojené aj tieto kompetencie:

- v oblasti **kompetencií (spôsobilostí) riešiť problémy** absolvent primárneho a nižšieho stredného stupňa vzdelania vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, ktoré vyplývajú aj zo sluchového postihnutia, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- v oblasti **sociálnych a personálnych kompetencií** (spôsobilostí) absolvent primárneho a nižšieho stredného stupňa vzdelania vie primerane veku používať svoje kompenzačné schopnosti,
- v oblasti pracovných kompetencií (spôsobilostí) absolvent nižšieho stredného stupňa vzdelania si dokáže stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy a s prihliadnutím na sluchové postihnutie, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- v oblasti **kompetencií (spôsobilostí) smerujúcich k iniciatívnosti a podnikavosti** absolvent primárneho a nižšieho stredného stupňa vzdelania dokáže využívať technické komunikačné pomôcky a technológie, ktoré mu pomáhajú prekonať komunikačnú bariéru.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií žiaka so sluchovým postihnutím tvorí základný predpoklad pre prekonanie negatívnych dôsledkov sluchového postihnutia pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania, resp. úspešnú inklúziu.

2.4 Vzdelávacie oblasti

Výchovu a vzdelávanie žiakov so sluchovým postihnutím realizujeme v zmysle vymedzených vzdelávacích oblastí pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie.

Pre žiakov so sluchovým postihnutím je začlenená aj vzdelávacia oblasť **Špeciálnopedagogická podpora**. V rámci nej sa vyučujú špecifické vyučovacie predmety, zamerané na predchádzanie, zmiernenie a odstraňovanie nepriaznivých dôsledkov sluchového hendikepu:

- špecifické vyučovacie predmety – **komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, slovenský posunkový jazyk** – podporujú získavanie a rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov
- špecifické vyučovacie predmety – **rytmicko-pohybová výchova, dramatická výchova** – vyučujú sa namiesto vyučovacieho predmetu hudobná výchova
- môže sa vyučovať aj sluchová výchova.

- Vyučovacie predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov so sluchovým postihnutím pre primárne vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra Anglický jazyk
Matematika a práca s informáciami	Matematika Informatika
Človek a príroda	Prvouka Prírodoveda
Človek a spoločnosť	Prvouka Vlastiveda
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova/náboženstvo
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie

Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova
Špeciálnopedagogická podpora	Komunikačné zručnosti/ Individuálna logopedická intervencia/ Slovenský posunkový jazyk/ Rytmicko-pohybová výchova/ Dramatická výchova

- Prvouka sa skladá z prírodovednej a spoločenskovednej zložky, preto je súčasťou dvoch vzdelávacích oblastí (Človek a príroda a Človek a spoločnosť).

- Vyučovacie predmety vo vzdelávacích oblastiach pre žiakov so sluchovým postihnutím pre nižšie stredné vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť	Vyučovacie predmety
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra Anglický jazyk
Matematika a práca s informáciami	Matematika Informatika
Človek a príroda	Fyzika Chémia Biológia
Človek a spoločnosť	Dejepis Geografia Občianska náuka
Človek a hodnoty	Etická výchova/ Náboženská výchova/náboženstvo
Človek a svet práce	Technika
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova
Špeciálnopedagogická podpora	Komunikačné zručnosti/ Individuálna logopedická intervencia/ Slovenský posunkový jazyk/ Rytmicko-pohybová výchova/ Dramatická výchova

- **Prierezové témy** – sa realizujú ako súčasť vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Škola môže v rámci voliteľných (disponibilných) hodín vytvoriť z prierezovej témy samostatný vyučovací predmet. Obe formy môže ľubovoľne kombinovať a relevantnými mimoškolskými aktivitami zároveň zvýšiť efektivitu pôsobenia prierezových tém:
 - osobnostný a sociálny rozvoj
 - výchova k manželstvu a rodičovstvu
 - environmentálna výchova
 - mediálna výchova
 - multikultúrna výchova
 - regionálna výchova a ľudová kultúra

dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
ochrana života a zdravia
finančná gramotnosť

ISCED 1 – Primárne vzdelávanie:

- **Osobnostný a sociálny rozvoj** - Cieľom je prispieť k tomu, aby žiak
 - porozumel sebe a iným; - optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
 - uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej; - osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce; - nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce; - získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií; - rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov; - uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.
- **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** – cieľom je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti; - získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov; - uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.
- **Environmentálna výchova** – cieľom je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie; - rozpoznal hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody; - rozpoznal hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia; - poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
 - podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia; - správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.
- **Mediálna výchova** - cieľom je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti; - pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov; - osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
 - nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.
- **Multikultúrna výchova** – cieľom je prispieť k tomu, aby žiak:
 - rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti; - spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry; - akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu; - uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.
- **Regionálna výchova a ľudová kultúra** – cieľom je prispieť k tomu, aby žiak:
 - rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu; - vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine; - rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.
- **Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke** – cieľom je prispieť k tomu, aby žiak:
 - pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na veku primeranej úrovni; osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...); - pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla; - uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

- **Ochrana života a zdravia** je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie; - osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane; - pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života; - vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci; - osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode; - rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

ISCED 2 – Nižšie stredné vzdelávanie:

- **Osobnostný a sociálny rozvoj** – cieľom je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - porozumel sebe a iným; - optimálne usmerňoval vlastné správanie; - osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce; - nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce; - získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií; - rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

- **Výchova k manželstvu a rodičovstvu** – cieľom je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti; - získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva; - osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality; - uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

- **Environmentálna výchova** - cieľom je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie; - rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí; - poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...); - získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach; - rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu; - šetrne sa správal k prírodným zdrojom; - aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

- **Mediálna výchova** – cieľom je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti; - nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne; - pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov; - získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu; - osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

- **Multikultúrna výchova** je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti; - spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry; - akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu; - uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí; - mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

- **Ochrana života a zdravia** je prispieť k tomu, aby (si) žiak:
 - rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie; - osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane; - pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života; - vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc; - mal možnosť cieľavedome rozvíjať

svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách; - orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

▪ **Finančná gramotnosť** - postupujeme podľa Metodiky pre zapracovanie aplikácie tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných škôl a stredných škôl: <http://www.minedu.sk/metodika-pre-zapracovanie-a-aplikaciu-tem-financnej-gramotnosti-doskolskych-vzdelavacich-programov-zakladnych-skol-a-strednych-skol/>
Prierezové témy sú v iŠVP formulované prostredníctvom špecifických cieľov, ktoré má žiak postupne naplniť do konca stupňa vzdelávania. Tieto ciele sú uvedené v štátnom vzdelávacom programe v jednotlivých sekciách príslušných prierezových tém.

2.5 Vzdelávacie štandardy

V edukácii žiakov so sluchovým postihnutím platia vzdelávacie štandardy uvedené v príslušnom štátnom vzdelávacom programe, s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia.

V procese vzdelávania je dôležité, aby bol jasne sformulovaný výstup a zdôvodnené zaradenie obsahu vzdelávania. Edukácia je úspešná vtedy, keď vieme, k akým cieľom majú podľa požiadaviek žiaci dospieť. Preto sa v štátnom vzdelávacom programe kladie dôraz na formulovanie požiadaviek na výstup z témy, z ročníka, resp. z celého stupňa podľa charakteru predmetu.

Vzdelávací štandard tvoria – **obsahový štandard** – určuje minimálny obsah vzdelávania. Jeho hlavným cieľom je zjednocovať, koordinovať, zabezpečovať kompatibilitu minimálneho obsahu vzdelávania na všetkých školách, tvorí ho učivo, ktoré je všetkými žiakmi osvojiteľné.

- **výkonový štandard** – určuje, na akej úrovni má žiak dané minimálne učivo ovládať a čo má vykonať. Je formulovaný v podobe operacionalizovaných cieľov (uvádzaný aktívnymi slovesami, ktoré vyjadrujú úroveň osvojenia učiva. Je požiadavkou na výstup z nižšieho stupňa vzdelania a zároveň požiadavkou na vstup do vyššieho stupňa vzdelania.

Pre žiakov so sluchovým postihnutím s pridruženým mentálnym postihnutím, ktorí sú vzdelávaní podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím nie sú určené vzdelávacie štandardy.

2.6 Výchovnovzdelávací jazyk

V zmysle § 12 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) vyučovacím jazykom v základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím a výchovným jazykom v školskom zariadení je štátny jazyk, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 12 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) sa nepočujúcim žiakom zaručuje právo na výchovu a vzdelávanie primárne v slovenskom posunkovom jazyku.

2.7 Učebný plán

2.7.1

Učebný plán v ŠkVP vychádza z Rámcového učebného plánu pre žiakov so sluchovým postihnutím pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016-14674/20275:12-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

➤ Štátny vzdelávací program

Rámcový učebný plán pre žiakov so sluchovým postihnutím													
Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	Ročník primárne vzdelávanie						Ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		Pr	1.	2.	3.	4.	Σ	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	8	8	7	6	37	5	5	5	5	5	25
	anglický jazyk					2	2	3	3	3	3	3	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	5	5	5	5	24	5	5	5	5	5	25
	informatika				1	1	2	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka		1	2			3						
	prírodoveda				1	2	3						
	fyzika								2	1	2	1	6
	chémia									2	2	1	5
	biológia							2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda				1	2	3						
	dejepis							1	1	1	1	2	6
	geografia							2	1	1	1	1	6
	občianska náuka								1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo		1	1	1	1	4	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie				1	1	2						
	technika							1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	2	10
Špeciálnopedagogická a podpora	komunikačné zručnosti/ individuálna logopedická intervencia/ slovenský posunkový jazyk	3	3	3	3	3	15	3	3	3	3	3	15
	rytmicko-pohybová výchova/dramatická a výchova	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1		4
Základ		19	22	23	24	27	115	28	29	31	31	28	147
Voliteľné (disponibilné) hodiny		1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	3	7
Spolu		20	23	24	25	28	120	29	30	32	32	31	154

Poznámky:

1. V 5. – 9. ročníku sa vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu technika vyučujú v skupinách s maximálnym počtom žiakov 6. Skupiny sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
2. V 5. – 9. ročníku sa vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu telesná a športová výchova sa vyučujú spravidla oddelene pre chlapcov a dievčatá. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ak je skupina utvorená zo žiakov najbližších ročníkov, najvyšší počet žiakov v skupine je zhodný s počtom žiakov v triede najnižšieho ročníka. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet.
3. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.
4. Vo vyučovacom predmete technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
5. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:
 - a. vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;
 - b. vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah, vrátane predmetov vytvárajúcich profiláciu školy a experimentálne overených inovačných programov zavedených do vyučovacej praxe;
 - c. vyučovacie predmety, ktorých obsah je doplnením vyučovacieho predmetu pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí nemôžu napredovať v rámci bežných vyučovacích hodín a ktorí postupujú podľa individuálnych vzdelávacích programov;
 - d. posilnenie výučby špecifických vyučovacích predmetov pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
6. Ak má škola vhodné podmienky na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova, využije voliteľné (disponibilné) hodiny na posilnenie uvedeného predmetu.
7. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu veku primeranosti.
8. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.
9. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 173 hodín na 2. stupni. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.
10. Na výučbu anglického jazyka, iných cudzích jazykov a slovenského posunkového jazyka možno spájať žiakov z rôznych tried a ročníkov.
11. V 3. ročníku možno vyučovať vyučovacie predmety prírodoveda a vlastiveda 2 hodiny týždenne s tým, že sa jeden predmet vyučuje v 1. polroku a druhý predmet v 2. polroku príslušného školského roka.
12. V 5. až 9. ročníku možno vyučovať predmety s jednohodinovou dotáciou (biológia, dejepis, geografia, občianska náuka, fyzika, chémia) analogicky ako predmety vlastiveda a

prírodoveda v 3.ročníku. Jeden predmet sa vyučuje v 1. polroku s dvojhodinovou dotáciou týždenne a druhý predmet v 2. polroku s dvojhodinovou dotáciou týždenne počas príslušného školského roka.

13. Predmet telesná a športová výchova možno nahradiť predmetom zdravotná telesná výchova. Návrh schvaľuje riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade. Vyučovacie hodiny vyučovacieho predmetu zdravotná telesná výchova je možné deliť na skupiny s maximálnym počtom v skupine 8 žiakov. Skupiny možno utvárať aj zo žiakov najbližších ročníkov. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet. Skupina zdravotnej telesnej výchovy sa zriadi pri počte najmenej štyroch žiakov.

14. Vzdelávacia oblasť Špeciálnopedagogická podpora obsahuje dve základné skupiny špecifických vyučovacích predmetov. V prvej skupine sú špecifické vyučovacie predmety komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, slovenský posunkový jazyk, ktoré podporujú získavanie a rozvíjanie komunikačných schopností žiakov so sluchovým postihnutím. Do druhej skupiny sú zaradené špecifické vyučovacie predmety dramatická výchova a rytmicko-pohybová výchova, ktoré sa vyučujú namiesto vyučovacieho predmetu hudobná výchova. Môže sa vyučovať aj predmet sluchová výchova.

15. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť príslušné hodinové dotácie vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora v jednotlivých ročníkoch na výučbu špecifických vyučovacích predmetov komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, slovenský posunkový jazyk s prihliadnutím na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov so sluchovým postihnutím, personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy a celkovej profilácie školy.

16. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinovú dotáciu vzdelávacej oblasti Špeciálnopedagogická podpora v jednotlivých ročníkoch na výučbu špecifického vyučovacieho predmetu dramatická výchova alebo rytmicko-pohybová výchova s prihliadnutím na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov so sluchovým postihnutím a personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy a celkovej profilácie školy.

17. Špecifický vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia sa vyučuje v rozsahu jednej až piatich hodín týždenne. Učiteľ alebo školský logopéd pracuje so žiakmi kolektívne alebo individuálne, na základe logopedickej diagnostiky.

18. Frekvencia cvičení na predmete individuálna logopedická intervencia so žiakmi vyplýva z učebného plánu a rozvrhu hodín. V prípade ťažkého stupňa narušenej komunikačnej schopnosti je možné vykonávať logopedickú terapiu aj častejšie ako stanovuje učebný plán. Potom je určenie frekvencie cvičení v kompetencii riaditeľa školy. Dĺžka 11 logopedických cvičení je závislá od veku a individuálnych schopností žiaka, logopedickej diagnózy a prípadne iných špecifik dominantného alebo iného postihnutia žiaka. Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka, bez ohľadu na fyzický vek.

19. Vyučovacie hodiny špecifických vyučovacích predmetov komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia vyučujú dvaja pedagogickí zamestnanci.

20. Špecifický vyučovací predmet individuálna logopedická intervencia vyučuje absolvent vysokoškolského štúdia magisterského stupňa so štátnou záverečnou skúškou z logopédie alebo surdopéd, ktorý spĺňa podmienky odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov v súlade s platnou legislatívou.

21. Kvalifikačným predpokladom na vyučovanie predmetu slovenský posunkový jazyk je splnenie kvalifikačných predpokladov na vyučovanie komunikačných zručností v základnej

škole pre žiakov so sluchovým postihnutím podľa platných všeobecne záväzných právnych predpisov.

22. Pri rozhodnutí riaditeľa o oslobodení žiaka od vzdelávania sa v jednotlivých vyučovacích predmetoch alebo ich časti sa postupuje v súlade s platnou legislatívou, pričom sa prihliada individuálne na výsledky špeciálnopedagogickej a psychologickéj diagnostiky, žiadosť zákonného zástupcu a vyjadrenie pedagogickej rady. Tomuto žiakovi sa odporúča využívať ušetrené hodiny na posilnenie výučby iného predmetu, ktorého obsah učiva sa nemení.

➤ **Učebný plán v školskom vzdelávacom programe – ISCED 1**

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník primárne vzdelávanie					
		Pr	1.	2.	3.	4.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	8	8	7	6	37
	anglický jazyk					2	2
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	5	5	5	5	24
	informatika				1	1	2
Človek a príroda	prvouka		1	2			3
	prírodoveda				1	2	3
Človek a spoločnosť	vlastiveda				1	2	3
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo		1	1	1	1	4
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie				1	1	2
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
Špeciálnopedagogická podpora	komunikačné zručnosti	1	1	1	1	1	15
	individuálna logopedická intervencia	1	1	1	1	1	
	slovenský posunkový jazyk	1	1	1	1	1	
	dramatická výchova rytmicko-pohybová výchova	1	1	1	1	1	5
Základ		19	22	23	24	27	115
Voliteľné (disponibilné) hodiny		1	1	1	1	1	5
Spolu		20	23	24	25	28	120

Poznámky ku ŠkVP:

Voliteľné hodiny boli v jednotlivých ročníkoch využité podľa stanoveného počtu. Ich zameranie bolo v ŠkVP využité na:

- rozšírenie počtu vyučovacích hodín v predmete, ktorý je daný štátnym vzdelávacím programom s posilnením kvality
- primárne vzdelávanie: v prípr.roč. až 4. ročníku – Výtvarná výchova
- v oblasti špeciálnopedagogickej podpory v jednotlivých ročníkoch na primárnom stupni vzdelávania sa vyučuje špecifický vyučovací predmet dramatická výchova

- vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra sa pri nácviku písania postupuje po dohode s rodičmi žiakov metódou nácviku nespojitého písaného písma Comenia Script

➤ Učebný plán v školskom vzdelávacom programe – ISCED 2

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	5	5	5	25
	anglický jazyk	3	3	3	3	3	15
Matematika a práca s informáciami	matematika	5	5	5	5	5	25
	informatika	1	1	1	1		4
Človek a príroda	prvouka						
	prírodoveda						
	fyzika		2	1	2	1	6
	chémia			2	2	1	5
	biológia	2	1	2	1	1	7
Človek a spoločnosť	vlastiveda						
	dejepis	1	1	1	1	2	5
	geografia	2	1	1	1	1	6
	občianska náuka		1	1	1	1+1	4
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie						
	technika	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	5
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
Špeciálnopedagogická podpora	komunikačné zručnosti individuálna logopedická intervencia	3	3	3	3	3	15
	slovenský posunkový jazyk rytmicko-pohybová výchova	1	1	1	1	+1	4
Základ		28	29	31	31	28	147
Voliteľné (disponibilné) hodiny		1	1	1	1	3	7
Spolu		29	30	32	32	31	154

Poznámky ku ŠkVP:

Voliteľné hodiny boli v jednotlivých ročníkoch využité podľa stanoveného počtu. Ich zameranie bolo v ŠkVP využité na:

- rozšírenie počtu vyučovacích hodín v predmete, ktorý je daný štátnym vzdelávacím programom s posilnením kvality
- nižšie stredné vzdelávanie:
 - v 5. až 9. ročníku – Technika
 - v 9. ročníku – Občianska náuka
 - v 9. ročníku - Biológia

- v oblasti špeciálnopedagogickej podpory v 5. až 8. ročníku sa vyučuje špecifický vyučovací predmet rytmicko-pohybová výchova
- vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra sa uplatňuje po dohode s rodičmi v písanom prejave nespojitě písané písmo Comenia Script.

2.7.2

Učebný plán v ŠkVP vychádza z Rámcového učebného plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie, ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5.5.2016 pod číslom 2016-14674/20275:12-10F0 s platnosťou od 1.9.2016.

Ročník

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Pr	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6	6	5	5	5	58
	rozvíjanie komunikačnej schopnosti	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
	informatika						1	1	1	1	1	5
	finančná gramotnosť						+1	+1	+1	+1	+1	
Človek a príroda	vecné učenie	1	1	1	1							4
	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
Človek a spoločnosť	vlastiveda					2	2	3				7
	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
Človek a hodnoty	etická výchova/ náboženská výchova/náboženstvo						1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
Umenie a kultúra	dramatická výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	výtvarná výchova	1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1 +1	1	1 +1	1 +1	1 +1	10
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20

Špeciálnopedagogická podpora	-komunikačné zručnosti		1	1	1	1						
	-individuálna logopedická intervencia	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
	-slovenský posunkový jazyk	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Základ		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Voliteľné (disponibilné) hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	37
Spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky ku ŠkVP:

- školský učebný plán vymedzuje voliteľné (disponibilné) hodiny, ktoré sú konkretizované:
 - navýšením hodinovej dotácie v predmete výtvarná výchova v ročníkoch: 1.-5. a 7. – 9.
 - vytvorením nového vyučovacieho predmetu – finančná gramotnosť- v 5. – 9. ročníku v rozsahu 1 hodina /týždenne
 - využitím predmetov špeciálnopedagogickej podpory v jednotlivých ročníkoch na výučbu špecifických vyučovacích predmetov:
 - komunikačné zručnosti – 1 hod./týždenne v 1. – 4. ročníku
 - individuálna logopedická intervencia - 1 hod./týždenne v prípr. – 9. ročníku
 - slovenský posunkový jazyk - 1 hod./týždenne v prípr. – 9. ročníku
 - predmet hudobná výchova je nahradená v prípr. – 9. ročníku predmetom špeciálnopedagogickej podpory dramatická výchova
 - vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra sa uplatňuje po dohode s rodičmi v písanom prejave nespojitě písané písmo Comenia Script.

2.8 Špecifická výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím

Žiak so sluchovým postihnutím je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Použitie ďalších zdrojov umožní vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní. Žiak so sluchovým postihnutím má **špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby**, ktoré sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie, spravidla centrom špeciálno-pedagogického poradenstva.

Pod pojmom špeciálna výchovno-vzdelávacia potreba rozumieme požiadavku na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) výchovy a vzdelávania žiaka. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka vyplývajú zo sluchového postihnutia, prípadne i iného pridruženého postihnutia, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania žiaka so sluchovým postihnutím sú predovšetkým:

- a) zabezpečenie odborného prístupu vo vzdelávaní, t. j. včasná špeciálnopedagogická, psychologická, medicínska diagnostika, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho

programu - individuálna a skupinová práca so žiakom, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úprava vzdelávacieho obsahu, zaradenie špecifických vyučovacích predmetov, špecifický postup v hodnotení vzdelávacích výsledkov, aplikácia alternatívnych foriem komunikácie, úzka spolupráca s rodičmi a iné, podľa individuálnej potreby konkrétneho žiaka, vyplývajúcej z odbornej diagnostiky;

b) materiálne, ktoré zahŕňajú špeciálne učebnice a PZ s implementovaným slovenským posunkovým jazykom, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje (funkčné načúvacie aparáty), úpravy prostredia (napr. svetelná signalizácia zvonenia) a iné;

c) personálne t. j. odborný servis špeciálneho pedagóga, logopéda, surdopéda, liečebného pedagóga, asistenta učiteľa, psychológa, tlmočníka posunkovej reči, odborná príprava učiteľov a iné;

d) finančné - na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok.

Žiak so sluchovým postihnutím je - nepočujúci žiak,
- nedoslýchavý žiak,
- žiak s kochleárnym implantátom.

Nepočujúci žiak je žiak, u ktorého nastalo sluchové postihnutie v ranom veku (preperipostnatálnom veku), pred osvojením reči (v prelingválnom veku) v takej miere, že úplne stratil sluch alebo sluchové postihnutie je veľmi ťažké. Nepočujúci žiak je aj taký žiak, ktorý stratil sluch v dôsledku ochorenia, úrazu či nesprávnej liečby v neskoršom veku. Strata sluchu u žiaka je taká veľká, že ani pri použití načúvacieho prístroja nie je schopný identifikovať a diferencovať hovorenú reč. Sluchové postihnutie môže byť vrodené alebo získané.

Nedoslýchavý žiak je žiak u ktorého poškodenie sluchového orgánu spôsobuje narušenie sluchového vnímania do takej miery, že pomocou načúvacieho prístroja môže vnímať hovorenú reč (podľa druhu a stupňa sluchového postihnutia) a aj keď obmedzene auditívnou spätnou väzbou môže kontrolovať vlastnú reč. Sluchové postihnutie môže byť vrodené alebo získané.

Žiak s kochleárnym implantátom (KI) je žiak s vnútrošnou implantáciou. Individuálne dispozície a individuálne možnosti vývinu u žiakov sú rozličné. Doterajšie skúsenosti potvrdzujú, že najlepšie vyhliadky na osvojenie si hovoreného jazyka majú žiaci, ktorým bol KI voperovaný v ranom a predškolskom veku. Pokiaľ sa týmto žiakom poskytne adekvátna lekárska a špeciálnopedagogická starostlivosť, väčšina týchto žiakov sa dobre orientuje sluchom. Hovorenej reči rozumejú na základe sluchového vnímania.

Iná je situácia u žiakov, ktorých operovali v školskom veku. Títo žiaci si musia osvojiť sluchové vzory a stratégie počutia prostredníctvom sluchovej výchovy (prípadne rečovej a sluchovej výchovy).

Vo vzdelávaní tejto skupiny žiakov so sluchovým postihnutím sa do popredia dostáva tréning sluchového vnímania a pozornosti.

Žiaci so sluchovým postihnutím, vzdelávaní v základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím, ktorí majú ďalšie pridružené postihnutie (telesné, zrakové, poruchy učenia, správania, motoriky, vnímania, pozornosti,... okrem mentálneho postihnutia) sa môžu vzdelávať podľa individuálnych vzdelávacích programov.

Podľa individuálnych vzdelávacích programov sa vzdelávajú aj nadaní žiaci so sluchovým postihnutím.

Vzdelávanie žiakov so sluchovým a mentálnym postihnutím sa realizuje v súlade s obsahom primárneho vzdelávania pre žiakov s mentálnym postihnutím, pričom sa môžu vyučovať aj špecifické vyučovacie predmety základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím: komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, slovenský posunkový jazyk, dramatická výchova, rytmicko-pohybová výchova alebo sluchová výchova.

Špeciálnopedagogické pôsobenie predpokladá uvedomenie si špecifických potrieb žiaka so sluchovým postihnutím, ktoré vyplývajú z jeho sluchového postihnutia, prípadne aj z iného pridruženého postihnutia alebo nadania.

Primárne a nižšie stredné vzdelávanie žiakov so sluchovým postihnutím, s prihliadnutím na druh a stupeň sluchového postihnutia, sa uskutočňuje v uvedených komunikačných formách:

- **Hovorený jazyk** je jazykový systém slovenského jazyka, realizovaný prostredníctvom zvuku, hlások jazyka, vnímaných sluchom. Hovorený jazyk má auditívnu, vizuálnu a motoricko-vizuálnu formu (počúvanie, čítanie, hovorenie, písanie). Realizuje sa v hovorenej a písanej reči.

- **Písomná forma jazyka** je významný doplnok komunikačných prostriedkov v procese vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím, umožňuje hovorený jazyk vnímať vizuálne. Slovenský posunkový jazyk pozostáva z posunkov a tie z manuálnych komponentov, ktoré sú produkované rukami a ramenami a nemanuálnych komponentov, kde patrí výraz tváre, pohľad, pohyby hlavy, pohyby hornej časti tela a orálne komponenty. Slovenský posunkový jazyk má všetky podstatné vlastnosti jazyka, vrátane gramatického systému. Má viacero odlišností od hovoreného jazyka. Niektoré deti si slovenský posunkový jazyk osvojujú ako svoj prvý jazyk. Slovenský posunkový jazyk má motoricko-vizuálnu formu a realizuje sa v posunkovej reči. Je prirodzeným jazykom nepočujúcich osôb.

- **Posunkovaná slovenčina** využíva komunikačné prostriedky slovenského posunkového jazyka a gramatický systém hovoreného jazyka. Posunkovaná slovenčina nie je prirodzeným jazykom nepočujúcich osôb.

- **Prstová abeceda** je samostatný komunikačný systém alebo môže byť súčasťou slovenského posunkového jazyka a posunkovanej slovenčiny. Prstová abeceda sa realizuje prstami, vo väčšine prípadov znázorňuje tvar písaného alebo tlačeneho písmena a používa sa na sprostredkovanie písmen hovoreného jazyka. Prostredníctvom prstovej abecedy sa žiaci so sluchovým postihnutím učia spájať písmená do slov, spoznávajú článkovanosť hovoreného jazyka, a tak si vytvárajú a rozvíjajú slovnú zásobu.

- **Odzeranie** je sledovanie pohybov pier, sánky a jazyka zrakom a súčasné analyzovanie a porozumenie sledovanej hovorenej reči. Predpokladom dobrého odzerania je vybudovaná slovná zásoba v hovorenom jazyku.

- **Pomocné artikulačné znaky** sú umelo vytvoreným systémom prstových znakov, ktoré uľahčujú identifikáciu hlásky zvukového jazyka pri artikulácii, využívajú pri tom jednu alebo viacero charakteristík slovenských hlások napr. znelosť, neznelosť, nosovosť, postavenie jazyka, miesto a spôsob artikulácie. Tento systém je zameraný na dopĺňanie odzerania, umožňuje „vidieť“ tie hlásky ktoré sa ťažko odzerajú z úst.

Realizáciu komunikačných foriem umožňujú kvalitné elektroakustické pomôcky, kompenzačné pomôcky i rôzne informačné zdroje.

V základných školách, v ktorých vzdelávajú žiakov so sluchovým postihnutím, sa používajú **surdopedagogické metódy**, pomocou ktorých je možné v daných podmienkach čo najoptimálnejším spôsobom sprístupniť obsah výchovy a vzdelávania žiakom so sluchovým postihnutím.

Sú to predovšetkým **polysenzorické metódy**, ktoré sa môžu realizovať:

- s použitím posunkov (totálna komunikácia, simultánna komunikácia a bilingválny prístup),
- bez použitia posunkov (orálna metóda). Z **monosenzorických** metód sa vo vzdelávacom procese uplatňuje auditívno-verbálna metóda.

Totálna komunikácia je prístup k vzdelávaniu žiakov so sluchovým postihnutím, ktorý je definovaný ako filozofia využívajúca vhodné aurálne, manuálne a orálne spôsoby komunikácie tak, aby sa zabezpečila efektívna vzájomná komunikácia. Do totálnej komunikácie patria všetky známe prístupy vo vzdelávaní a formy komunikácie, záleží od potrieb konkrétneho dieťaťa, ktoré v danej situácii pedagóg použije. Cieľom totálnej komunikácie je využitie všetkých dostupných a vhodných komunikačných prostriedkov k rozvoju individuality žiaka so sluchovým postihnutím.

Simultánna komunikácia je samostatný komunikačný systém alebo môže byť súčasťou totálnej komunikácie. Predstavuje používanie kombinácie hovoreného a posunkového jazyka, prípadne aj prstovej abecedy. Znamená to, že osoba, ktorá simultánne komunikuje, používa 15 bezhlasné (artikulované) alebo hlasné hovorené slová a posunky toho istého významu so zámerom zviditeľniť hovorenú reč. Cieľom simultánnej komunikácie je priblíženie gramatického systému hovoreného jazyka prostredníctvom komunikačných prostriedkov posunkovej komunikácie – posunkov a prstovej abecedy.

Bilingválny prístup predstavuje vzdelávanie nepočujúcich žiakov v dvoch rovnocenných jazykoch, posunkovom a hovorenom jazyku, pričom sa oba jazyky používajú samostatne. Cieľom bilingválneho prístupu je zabezpečenie jazykového a kognitívneho vývinu prostredníctvom posunkového jazyka, ktorý môžu nepočujúce deti vizuálne bez problémov vnímať a učiť sa ho. Ďalšie ciele sa týkajú začlenenia nepočujúceho dieťaťa do spoločnosti nepočujúcich aj počujúcich ľudí, čo mu umožní znalosť dvoch jazykov a úsilia o akademické vzdelanie nepočujúceho dieťaťa, ktoré umožňuje osvojenie si hovoreného jazyka prostredníctvom vzdelávania v posunkovom jazyku.

Orálna metóda kladie dôraz na komunikáciu cez hovorenú reč a čítanie, s maximálnym využitím zvyškov sluchu. Je orientovaná na využívanie vnímania všetkými zmyslami, zameriava sa na zrakový kontakt a tiež podporu vnímania zvukov.

Auditívno-verbálna metóda venuje všetku pozornosť len rozvíjaniu reziduálneho sluchu prostredníctvom vysokovýkonných načúvacích aparátov alebo kochleárneho implantátu a individuálne vypracovaného programu.

Okrem metód sa využívajú aj terapie – muzikoterapia, dramaterapia, arteterapia a iné.

V procese primárneho a nižšieho stredného vzdelávania sa môžu využívať aj prvky alternatívnej a augmentatívnej komunikácie.

Používanie slovenského posunkového jazyka v procese výchovy a vzdelávania žiakov so sluchovým postihnutím sa uskutočňuje v súlade so školským vzdelávacím programom, ktorý

predpokladá používanie slovenského posunkového jazyka vo výchovnovzdelávacom procese u nepočujúcich žiakov. Výchovu a vzdelávanie žiakov v slovenskom posunkovom jazyku zabezpečujú špeciálni pedagógovia, ktorí ovládajú slovenský posunkový jazyk.

Procesu výchovy a vzdelávania nepočujúcich žiakov sa zúčastňujú aj nepočujúci pedagógovia, prirodzení užívatelia slovenského posunkového jazyka.

Používanie slovenského posunkového jazyka predstavuje riešenie osvojovania si jazyka ako systému hlavne u nepočujúcich detí, v niektorých prípadoch (ťažká nedoslýchavosť, pridružené postihnutia) i u nedoslýchavých detí.

Vo výchovno-vzdelávacom procese pedagóg zohľadňuje špecifiká u žiaka so sluchovým postihnutím, ktoré môžu byť prítomné:

- poruchy reči v lexikálno-sémantickej, morfológicko-syntaktickej, fonetickofonologickej rovine,
- pridružené poruchy reči: dysláliu, dysprozódium (poruchy rytmu reči), dysfóniu (poruchy hlasu), narušené dýchanie, fufnavosť, poruchy plynulosti reči, iné,
- poruchy pozornosti, - poruchy krátkodobej a dlhodobej pamäti,
- ťažkosti pri identifikácii, zapamätávaní a reprodukcii objektov,
- ťažkosti pri myšlienkových operáciách (chápanie abstraktných pojmov),
- prítomný pocit menejcennosti,
- oneskorenie sociálneho emocionálneho vývinu,
- nedostatky vo vývine psychomotorických zručností,
- zníženú mieru koncentrácie a vytrvalosti pozornosti,
- nerovnomerné výkony,
- zvýšenú unaviteľnosť a iné.

Väčšina žiakov má v dôsledku sluchového postihnutia ťažkosti so zvládnutím slovenského jazyka, z toho vyplývajú následne ťažkosti s učením sa cudzieho jazyka. Žiak so sluchovým postihnutím sa musí najprv naučiť komunikovať v slovenskom jazyku aby sa mohol učiť ďalší cudzí jazyk. Z uvedených dôvodov sa anglický jazyk sa začína učiť v 4. ročníku základnej školy pre žiakov so sluchovým postihnutím. Druhý cudzí jazyk u žiakov so sluchovým postihnutím je voliteľný a závisí od individuálnych schopností konkrétneho žiaka. Špecifický vyučovací predmet dramatická výchova je určený žiakom so sluchovým postihnutím. S prihliadnutím na to, že obsah vzdelávania špecifického vyučovacieho predmetu dramatická výchova je postavený na množstve skupinových hier a cvičení s určitými pravidlami, špecifický vyučovací predmet dramatická výchova nie je vhodný pre žiakov so sluchovým postihnutím a s poruchou aktivity a pozornosti, žiakov so sluchovým postihnutím a s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, žiakov s poruchou aktivity a pozornosti a žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami.

V niektorých odôvodnených prípadoch nie je vhodná výučba špecifického vyučovacieho predmetu dramatická výchova v základnej škole pre žiakov so sluchovým postihnutím ani pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.

Žiaci so sluchovým postihnutím a s poruchou aktivity a pozornosti, žiaci s poruchou aktivity a pozornosti, žiaci so sluchovým postihnutím a s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, žiaci s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,

žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou môžu byť v zmysle platnej legislatívy oslobodení od výučby špecifického vyučovacieho predmetu dramatická výchova.

Žiaci s poruchou aktivity a pozornosti môžu mať namiesto výučby dramatickej výchovy výučbu špecifických vyučovacích predmetov čítanie a písanie hrou, pohybová výchova, terapeutické a korektívne cvičenia, prípadne iné individuálne cvičenia, žiaci s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami môžu mať výučbu špecifických vyučovacích predmetov rozvíjanie komunikačnej schopnosti a sociálnych zručností, rozvíjanie grafomotorických zručností a písanie, prípadne iné terapeutické, korektívne alebo individuálne cvičenia, žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou môžu mať výučbu špecifických vyučovacích predmetov individuálna logopedická intervencia, rozvíjanie špecifických funkcií, prípadne iné terapeutické, korektívne alebo individuálne cvičenia.

2.9 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality je zameraný na 3 oblasti:

➤ *Hodnotenie žiakov*

- je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktoré má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu. Pri hodnotení výsledkov práce žiaka postupujeme v súlade s:

- výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov
- požiadavkami na rozvoj kľúčových kompetencií
- obsahom vzdelávania vymedzeným v príslušných vzdelávacích programoch pre žiakov

Žiaci vzdelávaní podľa vzdelávacieho programu pre žiakov so sluchovým postihnutím sú hodnotení podľa *Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy*, ktoré vydalo MŠVVaŠ SR v zmysle §14 ods.1 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Pri hodnotení učebných výsledkov učiteľ rešpektuje psychický a fyzický zdravotný stav žiaka, druh a stupeň postihnutia, ak má vplyv na úroveň a výsledky práce žiaka v príslušnom predmete.

- Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, individuálne schopnosti, záujmy a na predpoklady jeho ďalšieho vzdelávania po ukončení základnej školy.

- U žiaka so sluchovým postihnutím, ktorý má výrazné rozdiely vo výkonoch v ústnej a písomnej skúške, sa pri skúšaní uprednostňuje forma, ktorá je pre neho výhodnejšia a ktorá predstavuje východisko pre hodnotenie jeho učebných výsledkov. Priebežne sa používajú všetky formy skúšania a hodnotenia, rešpektujúc druh a stupeň postihnutia.

- Predmety špeciálnopedagogickej podpory – komunikačné zručnosti, individuálna logopedická intervencia, slovenský posunkový jazyk, dramatická výchova/rytmicko-pohybová výchova - neklasifikujeme, ani nehodnotíme slovne, na vysvedčení a v

katalógovom liste uvádzame „absolvoval/neabsolvoval“, v zmysle metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov.

Žiaci so sluchovým a pridruženým mentálnym postihnutím sú vzdelávaní podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím. Pri slovnom hodnotení a klasifikácii žiakov vychádzame z platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu, ktoré vydalo MŠ SR, ktorým je Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie. Tento metodický pokyn upravuje postup hodnotenia a klasifikácie prospechu a správania žiakov súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a vyhláškou č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Cieľom hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

➤ ***Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov***

Zabezpečuje harmonickú organizáciu celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Základom pre hodnotenie zamestnancov sú:

- Pozorovania (hospitácie).
- Rozhovor.
 - Hodnotenie pedagogických zamestnancov vedením školy, ich samostatnosť a kreativita.
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Vzájomné hospitácie učiteľov.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (súťaže, prospech a v súvislosti s ním adekvátne vedomosti).

Cieľom kontroly je:

- zbieranie informácií
- pomoc pri odstraňovaní nedostatkov
- spoznávanie situácie v škole
- zovšeobecnenie skúseností na zlepšenie práce.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov za školský rok sa uskutočňuje každoročne v zmysle zákona o pedagogických zamestnancoch.

➤ ***Hodnotenie školy***

Pri hodnotení školy sa zameriame na:

- posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele stanovené v Školskom vzdelávacom programe,
- informovanie rodičov a verejnosť o výsledkoch, ktoré dosahujú žiaci pri plnení úloh vyplývajúcich zo ŠkVP.

Na objektívne hodnotenie využívame: dotazníky pre učiteľov, rozhovory so žiakmi, rodičmi, učiteľmi, SWOT analýzu. Kritériom pre nás je spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov, kvalita dosahovaných výsledkov.